

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 192 (XXXVI) — Nr. 1313

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 23 decembrie 2024

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
D E C R E T E	
1.671. — Decret pentru numirea Guvernului României	2
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 384 din 17 septembrie 2024 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (2) teza întâi din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, în interpretarea dată prin Decizia nr. 12 din 14 mai 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii.....	3–5
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
1.700. — Hotărâre privind modificarea și completarea Normelor metodologice pentru aplicarea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.064/2013, precum și pentru stabilirea unor măsuri de aplicare a acestora	6–8

D E C R E T E**PREȘEDINTELE ROMÂNIEI****D E C R E T****pentru numirea Guvernului României**

În temeiul prevederilor art. 85 alin. (1), ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

având în vedere Hotărârea Parlamentului României nr. 33/2024 pentru acordarea încrederii Guvernului,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se numește Guvernul României, în următoarea componență:

1. Ion-Marcel Ciolacu — prim-ministru
2. Marian Neacșu — viceprim-ministru
3. Marian-Cătălin Predoiu — viceprim-ministru, ministrul afacerilor interne
4. Tánczos Barna — viceprim-ministru, ministrul finanțelor
5. Sorin-Mihai Grindeanu — ministrul transporturilor și infrastructurii
6. Radu Marinescu — ministrul justiției
7. Angel Tîlvăr — ministrul apărării naționale
8. Bogdan-Gruia Ivan — ministrul economiei, digitalizării, antreprenoriatului și turismului
9. Alexandru Rafila — ministrul sănătății
10. Cseke Attila-Zoltan — ministrul dezvoltării, lucrărilor publice și administrației
11. Florin-Ionuț Barbu — ministrul agriculturii și dezvoltării rurale
12. Simona Bucura-Opreșcu — ministrul muncii, familiei, tineretului și solidarității sociale
13. Natalia-Elena Intotero — ministrul culturii
14. Daniel-Ovidiu David — ministrul educației și cercetării
15. Emilian-Horațiu Hurezeanu — ministrul afacerilor externe
16. Marcel-Ioan Boloș — ministrul investițiilor și proiectelor europene
17. Sebastian-Ioan Burduja — ministrul energiei
18. Mircea Fechet — ministrul mediului, apelor și pădurilor

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 23 decembrie 2024.

Nr. 1.671.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 384**

din 17 septembrie 2024

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (2) teza întâi din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, în interpretarea dată prin Decizia nr. 12 din 14 mai 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scântei	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Valentina Bărbățeanu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioan-Sorin-Daniel Chiriazii.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 alin. (2) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, excepție ridicată de primarul municipiului Cluj-Napoca și statul român prin Consiliul Local al Municipiului Cluj-Napoca în Dosarul nr. 2.826/117/2015* al Tribunalului Cluj — Secția civilă și care constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 627D/2020.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită. Magistratul-asistent învederează faptul că partea Bonis Gyorgy a transmis la dosar note scrise prin care solicită respingerea, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, având în vedere că prevederile legale criticate au mai format obiectul unei excepții motivate în mod identic, ridicată de același autor, care a fost soluționată de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 455 din 24 iunie 2020.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 22 mai 2020, pronunțată în Dosarul nr. 2.826/117/2015*, **Tribunalul Cluj — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 alin. (2) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România**, excepție ridicată de primarul municipiului Cluj-Napoca și statul român prin Consiliul Local al Municipiului Cluj-Napoca.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** se susține, în esență, că prevederile legale criticate sunt neconstituționale în măsura în care impun în sarcina unităților administrativ-teritoriale sau a oricăror alte entități, altele decât statul român, să acorde bunuri imobile deținute în proprietate privată sau publică în compensare pentru imobilele preluate abuziv care nu pot fi restituite în natură. Se arată că, odată cu pronunțarea de către Înalta Curte de Casație și Justiție a Deciziei nr. 12 din 14 mai 2018, această obligație devine foarte împovărătoare, întrucât bunurile care pot fi acordate în compensare nu se limitează la lista întocmită de entitatea

investită cu soluționarea cererii formulate în baza Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, dacă persoana îndreptățită face dovada caracterului disponibil al acestora, ci este obligatoriu să fie acordate în compensare orice bunuri aflate în patrimoniul entității investite cu soluționarea notificării și care, teoretic, pot fi considerate disponibile în vederea acordării în compensare. Se susține că este încălcat astfel principiul ocrotirii egale a proprietății private, întrucât unitățile administrativ-teritoriale sau alte entități investite, altele decât statul român, sunt obligate de instanța judecătorească să cedeze propriul drept de proprietate privată pentru stingerea unor obligații care nu le revin lor. Se apreciază, în acest sens, că ar fi vorba despre o dare în plată cu bunuri aparținând unor terți față de raportul obligațional preexistent, în care statul român este debitor al obligației de a despăgubi persoanele îndreptățite pentru imobilele preluate în mod abuziv în timpul regimului comunist. Or, în situația acordării de bunuri imobile în compensare, terții față de acest raport juridic preexistent devin obligați să cedeze dreptul lor de proprietate privată în vederea stingerii unor obligații aparținând statului român. În acest cadru legislativ, statul român poate dispune în mod arbitrar de dreptul de proprietate privată al entităților investite cu soluționarea notificărilor, prin oferirea posibilității persoanelor îndreptățite de a alege din bunurile aflate în patrimoniul acestora, dreptul de proprietate privată al oricărei entități, alta decât statul român, fiind lipsit de orice protecție juridică.

6. Se invocă și cele reținute de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 871 din 9 octombrie 2007 cu privire la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 110/2005 privind vânzarea spațiilor proprietate privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale, cu destinația de cabinete medicale, precum și a spațiilor în care se desfășoară activități conexe actului medical, act normativ care reglementa un transfer silit de proprietate, nesocotind prevederile referitoare la expropriere consacrate de art. 44 alin. (1) și (3) din Constituție și de art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Curtea Constituțională a constatat că se institua obligația consiliilor județene sau locale de a întocmi o listă completă a spațiilor cu destinația menționată și de a scoate la vânzare toate bunurile în cauză și a apreciat că, prin înlăturarea posibilității autorităților publice locale de a dispune în mod liber de bunurile aflate în proprietatea privată a unităților administrativ-teritoriale, în sensul de a opta sau nu pentru vânzarea acestora, se încălcă dreptul acestora de exercitare a prerogativei dispoziției, ca atribut ce ține de esența dreptului de proprietate.

7. Totodată, se arată că ingerința în gestionarea bunurilor aflate în proprietatea municipalității ar reprezenta și o încălcare a principiului autonomiei locale, astfel cum este prevăzut de Legea administrației publice locale nr. 215/2001.

8. **Tribunalul Cluj — Secția civilă** consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, precizând că entitățile investite cu soluționarea cererilor de retrocedare sunt persoane juridice de drept public care acționează în numele statului. Prin urmare, părții nu pot susține că ar fi terți față de obligația

statului român de a-i despăgubi pe foștii proprietari și în această situație nu se poate vorbi despre o veritabilă cedare a propriului drept de proprietate în vederea stingerii unei datorii a unei alte persoane, respectiv a statului român.

9. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

10. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, arătând că, prin legislația în materia reconstituirii dreptului de proprietate, autoritățile administrației publice locale au primit competența delegată de a decide conform legii restituirea bunurilor, inclusiv prin compensare de bunuri prin echivalent, ca modalitate de reconstituire a dreptului de proprietate. Astfel, nu se susține afirmația autorilor conform căreia unitățile administrativ-teritoriale nu ar trebui să se subroge competenței statului de a dispune reconstituirea dreptului de proprietate.

11. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, notele scrise depuse la dosar, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

12. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

13. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl reprezintă, potrivit încheierii de sesizare, dispozițiile art. 1 alin. (2) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 278 din 17 mai 2013, cu modificările și completările ulterioare. Din motivarea scrisă a excepției de neconstituționalitate rezultă că se critică, în realitate, doar teza întâi a art. 1 alin. (2) din Legea nr. 165/2013, care are următorul conținut: „(2) *În situația în care restituirea în natură a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist nu mai este posibilă, măsurile reparatorii în echivalent care se pot acorda sunt compensarea cu bunuri oferite în echivalent de entitatea investită cu soluționarea cererii formulate în baza Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, republicată, cu modificările și completările ulterioare (...).*”

14. Textul de lege citat este criticat în interpretarea obligatorie dată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii prin Decizia nr. 12 din 14 mai 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 570 din 6 iulie 2018, potrivit căreia, „*În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 1 alin. (2) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, cu modificările și completările ulterioare, coroborate cu art. 22¹—22³ din Normele de aplicare a Legii nr. 165/2013, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 401/2013, astfel cum au fost completate prin Hotărârea Guvernului nr. 89/2014, pot fi acordate în compensare și alte bunuri decât cele menționate în lista întocmită de entitatea investită cu soluționarea cererii formulate în baza Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, republicată, cu modificările și completările ulterioare, dacă persoana îndreptățită face dovada caracterului disponibil al acestora.*”

15. În opinia autorilor excepției de neconstituționalitate, prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor din Constituție

cuprinse în art. 44 alin. (1) și (2) privind garantarea și ocrotirea dreptului de proprietate privată și în art. 120 alin. (1) privind principiul autonomiei locale.

16. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea arată că s-a mai pronunțat asupra prevederilor de lege supuse controlului de constituționalitate în cauza de față, constatând constituționalitatea acestora, prin prisma unor critici identice. Astfel, prin Decizia nr. 455 din 24 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1088 din 17 noiembrie 2020, paragrafele 14—40, Curtea a reținut, în esență, că motivarea pretensei neconstituționalități pe ideea încălcării dreptului de proprietate privată a entității deținătoare, care ar fi forțată să acopere o datorie a statului cu bunuri din patrimoniul propriu, pornește de la o premisă eronată, aceea a calității de terț absolut a entității investite cu soluționarea cererii față de raportul obligațional stabilit între stat și persoana îndreptățită. În realitate, așa cum a statuat Curtea Constituțională în jurisprudența sa, și anume prin Decizia nr. 10 din 17 ianuarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 329 din 8 mai 2017, paragraful 32, unitatea deținătoare, indiferent de regimul său juridic, și statul formează un corp procesual unitar în concepția legiuitorului, iar prin Decizia nr. 496 din 17 iulie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 956 din 13 noiembrie 2018, paragraful 18, Curtea a reținut că entitatea deținătoare a bunului este inclusă de lege în mecanismul care concurează la realizarea dreptului de proprietate privată al persoanei care se consideră îndreptățită, prin analizarea și recunoașterea acestuia, acolo unde este cazul, și formularea de propuneri de restituire în natură sau în echivalent, atunci când restituirea în natură nu este posibilă.

17. Pornind de la aceeași idee, a unității funcționale sub aspect procesual a statului și a entităților investite, Curtea a constatat (paragraful 24 din Decizia nr. 455 din 24 iunie 2020, precitată) că soluția legislativă potrivit căreia entitățile menționate trebuie să compenseze imposibilitatea restituirii în natură a bunului imobil prin oferirea unor alte bunuri de aceeași valoare este pe deplin justificată, chiar dacă bunurile respective se găsesc în proprietatea privată a acestora. Explicația rezidă în faptul că statul român s-a angajat să corijeze situațiile generate de abuzurile săvârșite de autoritățile regimului comunist cu privire la trecerea forțată și arbitrară a unor bunuri imobile din patrimoniul persoanelor fizice și juridice în cel al statului. Or, în condițiile în care, după naționalizarea generalizată din anii 1948—1950, aceste bunuri au intrat în proprietatea statului, care, ulterior, a transferat proprietatea asupra acestora unor „unități cooperatiste” sau unor „organizații obștești”, cu toate consecințele benefice ale utilizării lor, este firesc ca actualele entități succesoare, care s-au bucurat de avantajele rezultate din actul abuziv al statului român totalitar, să fie ținute să contribuie la realizarea efectivă a amplului proces reparatoriu inițiat de legiuitorul român după reșezarea întregii vieți statale pe fundamente democratice, în spiritul respectului drepturilor fundamentale și al asigurării garanțiilor necesare exercitării acestora.

18. Faptul că legiuitorul a încredințat competența de soluționare a notificărilor înseși unităților deținătoare, consacrand normativ și obligația acestora de a oferi în compensare bunuri disponibile de valoare echivalentă aflate în patrimoniul acestora, reflectă preocuparea pentru eficientizarea mecanismului procedural, prin implicarea directă a subiectului de drept în patrimoniul căruia se află ori s-au aflat bunurile revendicate. Sarcina restituirii în natură sau a acordării de bunuri în compensație a fost atribuită unităților deținătoare în considerarea aceleiași legături indisolubile existente între acestea și stat sub aspectul finalității procesului reparator la care a făcut referire Curtea Constituțională în jurisprudența mai sus citată, fără să contravină prevederilor art. 44 din Constituție.

19. Prin Decizia nr. 455 din 24 iunie 2020, paragrafele 30—32, Curtea Constituțională a apreciat că interpretarea dată de Înalta Curte prin Decizia nr. 12 din 14 mai 2018, în sensul că pot fi acordate în compensare inclusiv bunuri disponibile identificate de persoana îndreptățită și care nu au fost cuprinse în lista întocmită cu acest titlu de entitatea investită, nu conferă caracter

neconstituțional prevederilor de lege criticate. Desigur că, în ipoteza în care bunul solicitat nu mai poate fi restituit în natură, iar oferta de bunuri disponibile pe care entitatea investită o face persoanei îndreptățite pentru compensarea celui bun nu este acceptată de aceasta, rămâne valabilă obținerea, potrivit Legii nr. 165/2013, de despăgubiri prin puncte corespunzătoare valorii imobilului calculate prin raportare la grila notarială în vigoare la data intrării în vigoare a legii. Dar scopul legiuitorului a fost degrevarea bugetului statului de achitarea unor sume de bani considerabile, pentru a diminua presiunea financiară. De aceea, interpretarea dată de Înalta Curte este aptă să satisfacă deopotrivă interesul particular al persoanei îndreptățite, prin crearea posibilității pentru aceasta de a obține un bun care să reprezinte o compensație justă pentru pierderea suferită în timpul regimului comunist, dar, în același timp, să și contribuie la menținerea echilibrului bugetar prin evitarea efectuării de către stat a unei plăți în bani (rezultați din transformarea punctelor corespunzătoare valorii bunului solicitat). Ca atare, în cursul soluționării contestațiilor formulate de persoanele îndreptățite împotriva deciziilor entităților investite, de respingere a restituirii în natură a bunului notificat, instanțele judecătorești competente pot fi chemate să aprecieze dacă și în ce măsură bunuri neînscrise în lista întocmită de entitate, dar identificate de persoana îndreptățită, pot fi într-adevăr considerate disponibile, pentru a fi acordate în compensare. În acest scop, instanța va analiza disponibilitatea de la caz la caz, în funcție de destinația și utilizarea concretă a bunului în ansamblul activității entității notificate/unității deținătoare, de incidența unei cauze de indisponibilizare dintre cele prevăzute de art. 21 alin. (5) din Legea nr. 10/2001, de existența unei notificări pentru restituirea în natură a celui imobil sau de orice alt aspect care determină grevarea de sarcini a imobilului. Mai mult, jurisprudența Înaltei Curți a relevat faptul că aprecierea instanțelor este chiar mai nuanțată, în sensul că această analiză nu se rezumă la verificarea strict tehnică a acestor aspecte, ci vizează și o particularizare la situația specifică a entității investite, prin stabilirea destinației concrete și a utilității bunului în ansamblul activității acestei entități.

20. În consecință, Curtea Constituțională a apreciat că nu poate fi reținută pretinsa neconstituționalitate a prevederilor art. 1 alin. (2) din Legea nr. 165/2013, în interpretarea dată de Înalta Curte de Casație și Justiție prin Decizia nr. 12 din 14 mai 2018.

21. În ceea ce privește invocarea în motivarea criticii de neconstituționalitate a celor statuate în Decizia nr. 871 din 9 octombrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 701 din 17 octombrie 2007, prin care instanța de contencios constituțional a constatat că dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 110/2005 privind vânzarea spațiilor

proprietary privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale, cu destinația de cabinete medicale, precum și a spațiilor în care se desfășoară activități conexe actului medical sunt neconstituționale, Curtea a observat că nu prezintă relevanță în soluționarea prezentei excepții de neconstituționalitate, domeniul de aplicabilitate diferit reclamând cu necesitate reglementări distincte (Decizia nr. 455 din 24 iunie 2020, paragraful 34).

22. Curtea a constatat că nu poate fi reținută nici critica referitoare la pretinsa nesocotire a principiului autonomiei locale, consacrat de art. 120 alin. (1) din Constituție, întrucât exercitarea competențelor specifice în conformitate cu acest principiu nu se realizează într-o totală independență, ci într-o manieră integrată în ansamblul statului, în sensul că autoritățile publice din unitățile administrativ-teritoriale au obligația de a respecta totalitatea reglementărilor legale care devin incidente pe parcursul exercitării competențelor acestora. Prin prisma problematicei care interesează în cauză, Curtea a reținut că acordarea măsurilor reparatorii constând în atribuirea de bunuri sau servicii sau, după caz, refuzul de acordare a acestora ori neincluderea pe lista bunurilor disponibile a anumitor bunuri nu pot fi realizate în mod discreționar, ci justificat, în coordonatele trasate de legea specială (Decizia nr. 455 din 24 iunie 2020, paragrafele 34—36).

23. În fine, Curtea a mai observat (paragraful 40 din aceeași decizie) că entitățile deținătoare acționează în virtutea unui cadru legislativ elaborat în scopul corijării unor nedreptăți istorice, săvârșite de statul român în perioada regimului comunist prin privarea abuzivă de proprietate a unor persoane fizice și juridice. În discuție este interesul particular al persoanelor care sunt îndreptățite la remedierea consecințelor negative ale acțiunilor statului român din acea perioadă. Măsurile reparatorii consacrate de legiuitor, indiferent de natura acestora, nu se acordă în regim de putere, ci se înscriu în cadrul unor raporturi de drept civil stabilite între persoana îndreptățită și stat. Obligația de dezdăunare pe care statul și-a asumat-o și pe care, prin intermediul entităților deținătoare, trebuie să o ducă la îndeplinire are fizionomia juridică a unei obligații de drept privat, raporturile juridice stabilite între persoana îndreptățită și stat fiind de natură privată, iar nu de drept public.

24. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să schimbe jurisprudența Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în decizia menționată își păstrează valabilitatea și în cauza de față. În același sens sunt și deciziile nr. 800 din 4 noiembrie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1273 din 22 decembrie 2020, și nr. 421 din 11 iulie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 908 din 9 octombrie 2023.

25. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de primarul municipiului Cluj-Napoca și statul român prin Consiliul Local al Municipiului Cluj-Napoca în Dosarul nr. 2.826/117/2015* al Tribunalului Cluj — Secția civilă și constată că dispozițiile art. 1 alin. (2) teza întâi din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, în interpretarea dată prin Decizia nr. 12 din 14 mai 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Cluj — Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 17 septembrie 2024.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Valentina Bărbățeanu

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

privind modificarea și completarea Normelor metodologice pentru aplicarea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.064/2013, precum și pentru stabilirea unor măsuri de aplicare a acestora

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. I. — Normele metodologice pentru aplicarea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.064/2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 833 din 24 decembrie 2013, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 1, după litera e) se introduc trei noi litere, lit. f)—h), cu următorul cuprins:

„f) *utilizarea pajiștilor permanente în sistem dual* — desfășurarea, pe aceeași suprafață de pajiști permanente, a activităților de pășunat și producerea de furaje, precum și a activităților de producere a energiei electrice din surse regenerabile, respectiv: capacități de producție a energiei solare, a energiei eoliene, a energiei din biomasă, biolichide și biogaz, unități de stocare a electricității, stații de transformare sau alte sisteme similare care se pot amplasa pe terenurile agricole situate în extravilan, astfel încât să nu afecteze buna exploatare a pajiștilor;

g) *buna exploatare a pajiștilor în cazul utilizării în sistem dual* — utilizarea în comun a suprafețelor de pajiști permanente pentru desfășurarea preponderentă a activităților agricole, definite la lit. e), în funcție de animalele din speciile bovine, ovine, caprine și ecvidee, pe care se pot amplasa obiective specifice de producere a energiei electrice din surse regenerabile, care nu afectează producția de iarbă și de alte plante furajere erbacee cultivate sau spontane, precum și valoarea nutrițională de pe suprafața pe care se desfășoară activitatea agricolă, capacitatea de pășunat, măsurile de gestionare a pajiștilor permanente stabilite prin amenajamentele pastorale sau regulamente de pășunat, pe toată durata existenței acestor obiective de investiție; înălțimea obiectivelor specifice de producere a energiei electrice din surse regenerabile și distanța între rânduri asigură circulația, siguranța fizică și adăpostirea animalelor;

h) *suprafața totală de pajiști permanente utilizată în sistem dual* — suprafața de pajiște pe care se desfășoară activități de pășunat și producerea de furaje și suprafața de pajiște ocupată de obiectivul de investiție, reprezentând însumarea suprafețelor pentru stâlpii structurii de montaj, fundațiile turbinelor eoliene, invertoarele, stațiile de transformare, unitățile de stocare a energiei electrice, sistemele independente de împământare de protecție și paratrăsnet, căile de acces, gardurile de

împrejmuire, precum și alte construcții/subansamble necesare funcționării acestui obiectiv, prevăzute în proiectul tehnic.”

2. La articolul 7, partea introductivă și litera c) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„Art. 7. — Pe pajiști se pot amplasa construcții care servesc activităților agricole, anexe la exploatațile agricole, precum și obiective de investiție specifice producerii de energie regenerabilă, cu respectarea prevederilor legale în vigoare, respectiv:

.....
c) obiective de investiție specifice producerii de energie regenerabilă prevăzute la art. 92 alin. (2) lit. j) din Legea nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, astfel încât să nu afecteze buna exploatare a pajiștilor.”

3. După articolul 7 se introduc două noi articole, art. 71 și 72, cu următorul cuprins:

„Art. 71. — (1) În aplicarea prevederilor art. 5 alin. (3) lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2013, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 86/2014, cu modificările și completările ulterioare, în cazul în care pajiștile se utilizează în sistem dual, pe aceeași suprafață de pajiști permanente, cele două activități, atât de pășunat și producerea de furaje, cât și de producere a energiei electrice din surse regenerabile, pot fi desfășurate astfel:

a) de un singur deținător al suprafeței de pajiști permanente care nu este titular al dreptului de proprietate, atât pentru activitatea de pășunat și producerea de furaje, cât și pentru activitatea de producere de energie electrică din surse regenerabile, caz în care se încheie un singur contract, în condițiile legii;

b) de către doi deținători, din care unul pentru activitatea de pășunat și producerea de furaje, iar altul pentru activitatea de producere de energie electrică din surse regenerabile, caz în care se va încheia un contract, în condițiile legii, pentru utilizarea în sistem dual a suprafeței de pajiști, dacă unul dintre deținători este proprietarul suprafeței de pajiști, sau două contracte, în condițiile legii, privind utilizarea acestor suprafețe pentru fiecare dintre activități.

(2) În situația pajiștilor aflate în domeniul public/privat al statului, administrate de Regia Națională a Pădurilor — Romsilva, în domeniul public/privat al comunelor, orașelor, respectiv al municipiilor și al municipiului București, concesionate sau închiriate, utilizarea în sistem dual se poate realiza numai cu acordul deținătorului de pajiști și/sau

al utilizatorului de pășuni și fânețe, precum și cu îndeplinirea condiției să nu fie afectată buna exploatare a pajiștilor.

(3) Contractele de concesiune sau închiriere încheiate cu asociațiile crescătorilor locali și/sau ale crescătorilor de animale aflate în derulare se pot modifica în mod corespunzător, în ceea ce privește suprafața, prețul, capacitatea de pășunat sau alte clauze contractuale, cu respectarea prevederilor alin. (2), prioritate la utilizarea acestor suprafețe având activitățile de pășunat și producerea de furaje.

(4) În contractele încheiate pentru utilizarea în sistem dual se stabilesc, cel puțin, clauze privind suprafața agricolă pentru desfășurarea activităților agricole definite la art. 1 lit. e), în funcție de animalele din speciile bovine, ovine, caprine și ecvidee, capacitatea de pășunat, perioada de pășunat, modalitatea de realizare a măsurilor de gestionare a pajiștilor permanente stabilite prin amenajamentele pastorale, suprafața ocupată de obiectivele de investiție specifice producerii de energie din surse regenerabile, măsurile privind asigurarea condițiilor de bunăstare a animalelor, în baza unei analize a situației cererilor crescătorilor de animale sau a formelor asociative.

(5) Condițiile de utilizare a pajiștilor în sistem dual, prevăzute la alin. (4), pentru suprafața ocupată de obiectivele de investiție specifice producerii de energie din surse regenerabile, se comunică de către deținătorul suprafeței de pajiște permanentă utilizate în sistem dual pentru activitățile de producere a energiei electrice din surse regenerabile utilizatorului care desfășoară activități de pășunat și producerea de furaje pe aceeași suprafață de pajiște, în termen de 5 zile de la încheierea contractului. Proprietarul pajiștilor permanente utilizate în sistem dual are obligația de a transmite celor doi deținători datele de identificare ale fiecăruia dintre ei pentru comunicarea condițiilor de utilizare a pajiștilor.

Art. 72. — (1) În aplicarea prevederilor art. 5 alin. (3) lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2013, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 86/2014, cu modificările și completările ulterioare, pentru utilizarea pajiștilor în sistem dual se procedează la scoaterea parțială din circuitul agricol a suprafeței ocupate de obiectivul de investiție specific producerii de energie din surse regenerabile, definită la art. 1 lit. h), în condițiile prevăzute la art. 92 alin. (2) lit. j) din Legea nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 27 și 28 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare, în cazul în care pajiștea este amplasată în arie naturală protejată, precum și ale Procedurii privind scoaterea din circuitul agricol a pajiștilor permanente, aprobată prin Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 1.366/2018, cu modificările și completările ulterioare, restul suprafeței de pajiști rămânând în circuitul agricol, fiind utilizată pentru activitățile de pășunat și producerea de furaje, conform prevederilor prezentelor norme.

(2) Suprafața propusă a fi scoasă din circuitul agricol, utilizată în sistem dual, se va evidenția la nivelul fiecărei tarlale și parcele în cadrul unui hectar atât în cadrul documentelor scrise, cât și pe planurile topografice și nu poate depăși 20% din totalul suprafeței de 50 de hectare/obiectiv de investiție.

(3) Pe toată durata de funcționare a obiectivelor de investiție specifice producerii de energie din surse regenerabile se asigură utilizarea suprafeței de pajiști în sistem dual.

(4) Direcțiile pentru agricultură județene, primarii sau reprezentanții Regiei Naționale a Pădurilor—Romsilva, după caz, verifică anual, pe toată durata existenței acestor obiective de investiție, începând cu data emiterii deciziei de aprobare a scoaterii din circuitul agricol cu mențiunea utilizării în sistem dual, îndeplinirea condițiilor de utilizare a pajiștilor în sistem dual și încheie un proces-verbal de constatare, semnat de aceste entități și deținătorul/deținătorii pajiștilor permanente.

(5) În baza proceselor-verbale de constatare, prevăzute la alin. (4), prin care a fost constatată neîndeplinirea condițiilor privind utilizarea suprafeței de pajiște permanentă în sistem dual, se notifică deținătorii în vederea luării măsurilor necesare de asigurare pentru desfășurarea celor două activități, în termen de maximum 6 luni de la data notificării.”

4. La articolul 8, după alineatul (7) se introduce un nou alineat, alin. (7¹), cu următorul cuprins:

„(7¹) Amenajamentele pastorale se actualizează cu suprafețele de pajiști permanente utilizate în sistem dual, atât pentru suprafețele deținute în domeniul public/privat al statului și al unităților administrativ-teritoriale, cât și pentru suprafețele deținute de persoanele fizice sau juridice private, la data finalizării obiectivelor de investiție, în baza proceselor-verbale de constatare în teren de către grupul de lucru constituit pentru întocmirea amenajamentului pastoral, prevăzut la alin. (2), a procesului-verbal de punere în funcțiune, a aprobării scoaterii din circuitul agricol, a autorizației de construire și a extrasului de carte funciară actualizat, la solicitarea celui care are obligația de recuperare.”

Art. II. — (1) Beneficiarul suprafețelor de pajiști permanente situate în extravilan, scoase definitiv din circuitul agricol, are obligația să recupereze din terenurile neproductive identificate la nivel local, județean sau național o suprafață egală cu cea aprobată a fi scoasă definitiv din circuitul agricol, conform prevederilor art. 5 alin. (4) și (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 86/2014, cu modificările și completările ulterioare, astfel încât suprafața de pajiști la nivel local, județean sau național să nu scadă, după caz.

(2) În actul prin care se aprobă scoaterea definitivă din circuitul agricol a suprafețelor de pajiști permanente se stabilește data până la care beneficiarul este obligat să finalizeze recuperarea acestor terenuri neproductive, prin efectuarea tuturor lucrărilor necesare pentru refacerea covorului vegetal.

(3) La finalizarea lucrărilor de recuperare pentru schimbarea destinației terenurilor neproductive în pajiști permanente, beneficiarul are obligația introducerii în circuitul agricol a acestor suprafețe având categoria de pajiști permanente, în baza procesului-verbal de constatare a situației din teren, încheiat de către reprezentanții direcțiilor pentru agricultură județene, în prezența beneficiarului și a reprezentanților unităților administrativ-teritoriale, a studiului pedologic și agrochimic privind clasa de calitate și a documentelor prevăzute în Procedura privind introducerea sau redarea în circuitul agricol a terenurilor situate în

extravilanul localităților, aprobată prin Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 386/2017, cu modificările și completările ulterioare.

(4) Procedurile de atribuire a suprafețelor de pajiști și contractele prevăzute la art. 9 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2013, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 86/2014, cu modificările și completările ulterioare, în curs de desfășurare la data intrării în vigoare a

prezentei hotărâri, rămân supuse legislației în vigoare la data inițierii, respectiv încheierii acestora.

(5) În cazul contractelor prevăzute la alin. (4), părțile contractante pot încheia, în condițiile legii, acte adiționale cu clauze referitoare la amenajamentele pastorale, având în vedere prevederile art. 9 alin. (7²) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2013, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 86/2014, cu modificările și completările ulterioare.

PRIM-MINISTRU
ION-MARCEL CIOLACU

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,

Marian Neacșu

Ministrul agriculturii și dezvoltării rurale,

Florin-Ionuț Barbu

p. Ministrul dezvoltării, lucrărilor publice și administrației,

interimar,

Marin Țole,

secretar de stat

Ministrul mediului, apelor și pădurilor,

Mircea Fechet

București, 18 decembrie 2024.

Nr. 1.700.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.

Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.

Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

